

UZASADNIENIE

W dniu 29 września 2017 około godz. 12:05 patrol Straży Miejskiej, w składzie (...) oraz M. R., ujawnił wykroczenie polegające na zatrzymaniu pojazdu marki F. o numerze rejestracyjnym (...) na ulicy (...) w W. na chodniku bez pozostawienia 1,5 m przejścia dla pieszych.

W bazie (...) ustalono, iż właścicielem pojazdu jest R. K. i B. K. w związku z powyższym, pismem z dnia 03 października 2017 roku wystosowano do B. K. wezwanie do wskazania w terminie 7 dni użytkownika pojazdu, któremu powierzyła dnia 29 września 2017 roku około godz. 12:05 pojazd do kierowania lub używania. Pismo zostało odebrane przez adresata osobiście dnia 09 października 2017 roku.

Ponadto Straż Miejska (...) W. pismem z dnia 05 czerwca 2018 roku na podstawie art. 54 § 7 k.p.w. pouczyła B. K. o przysługującym jej prawie złożenia wyjaśnień w terminie 7 dni oraz poinformowała, że po upływie tego terminu skieruje wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego dla Warszawy- Mokotowa.

B. K. w sprzeciwie od wyroku nakazowego złożyła wniosek o umorzenie postępowania powołując się na niedopuszczalność alternatywnego wezwania, brak uprawnień po stronie Straży Miejskiej do wezwania do udzielenia informacji oraz prawo do odmowy składania wyjaśnień.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie: notatki urzędowej (k. 1, 2, 5, 6), zdjęć (k. 1a), wezwania do wskazania użytkownika pojazdu (k. 3), ZPO (k. 3a), pouczenia w trybie art. 54§7 k.p.w. (k. 4), ZPO (k. 4a).

Sąd zważył, co następuje:

Zgromadzany materiał dowodowy dostarczył podstaw do uznania obwinionej winną popełnienia zarzucanego jej czynu.

Obwiniona w sprzeciwie od wyroku nakazowego złożyła wniosek o umorzenie postępowania powołując się na niedopuszczalność alternatywnego wezwania, brak uprawnień po stronie Straży Miejskiej do wezwania do udzielenia informacji oraz prawo do odmowy składania wyjaśnień.

Odnosząc się zatem do stanowiska obwinionej, w którym powołała się na prawo do odmowy składania wyjaśnień w kwestii wskazania osoby, której powierzyła pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie wskazać należy, iż na obwinionej, jako właścicielu pojazdu ciąży szereg obowiązków, a jednym z nich jest nałożony na właściciela (posiadacza) pojazdu właśnie obowiązek wynikający z art. 78 ust. 4 ustawy prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Niewypełnienie tego obowiązku, zgodnie z treścią art. 96 § 3 k.w., stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny do 5 000 złotych.

Powyższe oznacza, że każda osoba ma obowiązek upewnienia się i zapamiętania, komu w danym czasie powierza pojazd, którym dysponuje. W konsekwencji, na możliwość przypisania przedmiotowego wykroczenia nie może mieć wpływu fakt, że sprawca powołując się na prawo do odmowy składania wyjaśnień, tej osoby nie wskazuje. Świadczy to bowiem jedynie o utrudnianiu w wykryciu sprawcy czynu.

W postanowieniu z 26 września 2012 roku, sygn. akt VIII KZ 444/12 ((...) Sąd Okręgowy w Białymstoku stwierdził, że "(...) ustawodawca przewidział możliwość niewskazania wbrew obowiązkowi przez zobowiązanego osoby kierującej lub używającej dany pojazd w oznaczonym czasie jedynie pod warunkiem wykazania, że pojazd ten został użyty po pierwsze wbrew woli i wiedzy ww., po drugie przez nieznaną osobę, po trzecie ww. nie mógł temu zapobiec. Warunki te muszą zostać spełnione łącznie".

W niniejszej sprawie obwiniona nie wykazała, aby spełnione zostały powyższe przesłanki wyłączenia jej odpowiedzialności za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. Z całą pewnością jest ona właścicielem przedmiotowego pojazdu i okoliczności powyższej nie kwestionowała. Obwiniona powołując się na prawo do obrony nie wskazała żadnej osoby. Obwiniona zaniedbała ciężący na niej obowiązek wskazany w ustawie Prawo o ruchu drogowym nie dochowując należytej staranności wymaganej od niej jako właściciela pojazdu.

Obowiązek ten ma charakter bezwzględny. Nie jest możliwe uchylenie się od niego z powodu narażenia siebie lub też swoich najbliższych na odpowiedzialność wykroczeniową. Trafnie przyjął Sąd Najwyższy (uchwała z 30 listopada 2004r., sygn.. akt I KZP 26/04 -OSNKW nr 11-12/2004, poz. 102), że "(...) odpowiednie stosowanie - z mocy art. 41 § 1 k.p.w. - w postępowaniu w sprawach o wykroczenia art. 183 § 1 k.p.k., w jego brzmieniu od dnia 1 lipca 2003 r., nie oznacza, aby osoba przesłuchiwana w charakterze świadka w sprawie o wykroczenie mogła odmówić odpowiedzi na pytanie także wtedy, gdy odpowiedź taka narażałaby osobę jej najbliższą na odpowiedzialność za wykroczenie. Może to uczynić jedynie wówczas, gdy odpowiedź ta mogłaby narazić osobę dla świadka najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. W konsekwencji, także osoba rozpytywana w sposób pozaprocesowy przez uprawniony organ, żądający od niej informacji, którą z mocy przepisu szczególnego ma obowiązek przekazać temu organowi, może odmówić udzielenia odpowiedzi, czyli nie udzielić określonej wiadomości, tylko wówczas, gdy owa odpowiedź (informacja) mogłaby narazić osobę jej najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a nie za wykroczenie. Ustawodawca dopuszcza zatem możliwość postawienia świadka w sytuacji konfliktowej, tak w postępowaniu karnym, jak i w innym postępowaniu, w którym art. 183 § 1 k.p.k. ma zastosowanie, w tym i w sprawach o wykroczenia. Uznaje jednak, że ze względu na wagę wykroczeń nie jest to konflikt na tyle istotny, aby zasługiwał na potraktowanie takie samo, jak obawa narażenia siebie lub osoby najbliższej na odpowiedzialność za przestępstwo".

Również Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 marca 2014 r., sygn. akt P 27/13 jednoznacznie wypowiedział się, że: „możliwość narażenia na odpowiedzialność za wykroczenie nie wyłącza obowiązku właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania osoby najbliższej na żądanie właściwego organu, jeżeli dopuściła się ona wykroczenia, kierując powierzonym jej pojazdem lub go używając”.

Reasumując powyższe przyjąć należy, iż w niniejszej sprawie ujawniony materiał dowodowy wykazał zatem, że obwiniona swoim zachowaniem wypełniła znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. W przedmiotowej sprawie nie zaistniały okoliczności, które zwalniałyby obwinioną z obowiązku posiadania wiedzy na temat tego, co działo się z jej samochodem w dniu 29 września 2017 roku, a przedstawione przez nią stanowisko dotyczące prawa do obrony w świetle obowiązujących przepisów nie zasługuje na uwzględnienie.

Prawidłową datą popełnienia tego wykroczenia jest ósmy dzień po odebraniu wezwania z uwagi na siedmiodniowy termin wskazany w wezwaniu – w tym kontekście organ oskarżycielski prawidłowo ustalił we wniosku o ukaranie datę czynu wskazując na dzień 17 października 2017 roku.

Sąd nie dopatrywał się okoliczności, które wyłączałyby możliwość przypisania obwinionej winy. Jest ona osobą pełnoletnią, dojrzałą, poczytalną, o określonym doświadczeniu życiowym. Jej postępowania nie usprawiedliwiają żadne okoliczności ekstremalne.

Wymierzając karę, Sąd rozważył przesłanki z art. 33 § 1 i 2 k.w., a mianowicie ustawowe granice kary za wykroczenie, stopień społecznej szkodliwości czynu, cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie kara ma osiągnąć wobec obwinionej. W szczególności, przy wymiarze kary, sąd bierze pod uwagę rodzaj i rozmiar szkody wyrządzonej wykroczeniem, stopień winy, pobudki i sposób działania obwinionej, stosunek do pokrzywdzonego (o ile takowy występuje), warunki osobiste i majątkowe obwinionej, jej stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem wykroczenia i zachowanie po jego popełnieniu. Zgodnie z art. 47 § 6 k.w. przy ocenie społecznej szkodliwości wykroczenia bierze się pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę

obowiązków jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Obwiniona, jako właściciel pojazdu, którym naruszono przepisy dotyczące parkowania pojazdów, pomimo ustawowego obowiązku nie wskazała Straży Miejskiej (...) W. komu powierzyła swój pojazd w określonym czasie i miejscu. Wobec powyższego oceniając stopień winy obwinionej – Sąd uznał, iż przypisanego jej czynu dopuściła się umyślnie w zamiarze bezpośrednim.

Wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. zagrożone jest jedynie karą grzywny. Dostosowując zatem wymiar kary do stopnia winy obwinionej i stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez nią czynu, Sąd uznał, że karą adekwatną do stopnia jej zawinienia będzie kara grzywny w wysokości 300 złotych. Wymierzona obwinionej kara mieści się w ustawowych granicach zagrożenia. Orzekając karę w takim wymiarze Sąd baczyl także na społeczne oddziaływanie kary i konieczność jej oddziaływania wychowawczego na obwinioną. Zdaniem Sądu kara grzywny w orzeczonym wymiarze jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu i winy obwinionej, spełni też swoje cele w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej. Nałożony obowiązek finansowy w postaci konieczności uiszczenia kary grzywny będzie realną, odczuwalną dla niej dolegliwością i przez swoją finansową dolegliwość sprawi, że w przyszłości będzie przestrzegała porządku prawnego. Zdaniem Sądu kara w takim wymiarze jest właściwą reakcją na czyn popełniony przez obwinioną.

Na podstawie art. 119 § 1 k.p.w w zw. z art. 118 § 1 i 2 k.p.w Sąd zasądził od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania przed sądem, ustaloną na podstawie § 3 pkt 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia z dnia 22 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2467) oraz kwotę 30 złotych tytułem opłaty (art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, Dz.U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), a nadto na rzecz (...) W. kwotę 20 zł tytułem zryczałtowanych wydatków ponoszonych w toku czynności wyjaśniających ustaloną na podstawie § 2 ww. rozporządzenia.